

..... [p1]

Haarlem Maart 1882.

Eerweerde en hoog geachte Heer!

Voor uwen grooten, vriendeliken, mij hoogst aangenamen brief¹ en waaruit mij ten dudeliksten de mij vereerende belangstelling bleek, die Gij wel voor mijn werk wilt koesteren, zeg ik U mijn' herteliksten dank. Tevens ook, in niet mindere mate, voor de twee vruchten² van uwen geest die Gij me daar bij ten geschenke hebt gezonden. Onnoodig te zeggen, hoe welkom me die waren! Met uwe keurige, geestrike kleengedichtjens heb ik met het grootste genoegen kennis gemaakt. Uw schrandere geest, uw liefelik gemoed stralen mij, slag op slag, uit die regels, te gemoet. Mijn jongen leert ze al van buiten - echter niet allen. Als volbloed-Geus³ gelijk ik ben, acht ik sommigen van die gedichtjens voor mijn kind ongeschikt. Dat ik volbloed-Geus ben, ja, in uw oog allicht een nieuwerwetsche heiden, schrijf ik U met opzet. Me dunkt, dat ik U daarvan niet en mach onkundig laten, als eerlik man. Zoo U dit evenwel niet al te veel ergernis geeft, zoo het U evenwel niet en verhin-

..... [p2]

dert mij in vriendschappelijke genegenheid te blijven gedenken (en dat doet het immers niet?) - ik van mijn kant reike U volgeerne, over zoo veel wat ons scheidt, henen, de vrienden- ja, de broederhand. Er is ja toch zoo veel, zoo veel wat ons bindt, de liefde voor onze schoone volkstaal, 't zij dan vlaamsch, 't zij dan friesch, onze afkeer van alle nieuwe hollandsche spraakdwang, onze begeestering voor alles wat volks-eigendom is! In der daad, zoo veel! en ook zekerlik nog veel meer, 't welk bij nader verkeer wel zal bliken, en nog veel meer bliken zou indien we elkander ook persoonlijk eens in de trouwe oogen kosten bliken of in 't oprechte, eenvoudige herte kosten lezen! Dus laat ons de scheiding niet gedenken. Gij weet nu wat ik ben - - zie hier, eerweerde en hoog geschatte, op nieu m'n hand tot teeken van hertelike genegenheid.

.....

1 [Brief van Guido Gezelle aan Johan Winkler, 07/03/1882, Kortrijk.](#)

2 Gezelle stuurde Winkler: 1) Driemaal XXXIII kleengedichtjes mitsgaders een deel rijmreken, nageldeuntjes, sparkelingen en diergelijk gestrooi. Roeselare: J. De Meester, 1881. En 2) Uitstap in de warande. Roeselare: J. De Meester, 1882.

3 'Geus' werd in de Lage Landen gebruikt als spotnaam voor een protestants persoon. De naam ontstond in de 16e eeuw en is afgeleid van het Franse scheldwoord 'gueux' (armoedzaaiers, bedelaars) dat in die periode gebruikt werd om niet-Spaansgezinden aan te duiden. De niet-Spaansgezinden hebben zich het woord vervolgens toegeëigend en geherinterpreteerd als erenaam ('geuzennaam') voor het verzet tegen de Katholieke Spanjaarden.

Velen uwer uitstapjes in de warande had ik vroeger reeds, in d'oude jaargangen van R. d. H. met groot genoeg gelezen⁴ Maar niet allen - omdat ik alle oude jaargangen van dat weekblad niet bezit. Met d'ontbrekenden maakte ik nu, met zoo veel te meer genoeg, in dezen uwen bundel, kennis. Ook daarvoor m'n besten dank!

En nu de nadere beantwoording van uwen brief: punt voor punt. Dat Gij, in mijn opstel "Friesland over de grenzen"⁵ U juist voeldet aan-

..... [p3].....

getrokken door wat ik daarin meedeelde aangaande de oorijzers⁶ der Friesinnen, doet mij hoopen dat ik van U eenige nadere verklaringen zal vernemen aangaande de oorijzers in Vlaanderen⁷ dat ik door uwe bemiddeling een zake op 't spoor zal komen, waarna ik reeds lange gezocht heb. -

De friesche kleederdracht in het algemeen, maar het oorijzer der Friesinnen in het bijzonder heeft reeds sedert lange, ja reeds van mijn kindsche jaren af, sterk mijne opmerkzaamheid getrokken. De vruchten van mijn onderzoek in deze zaak verzamelde ik in een opstel dat ik schreef, en onder den titel: "Het oorijzer", plaatste in het tijdschrift "De oude tijd", jaargang van 1871⁸ Geerne zond ik U een afdruk van dat opstel. Maar ik heb geen een meer daar van. De vrouwen in mijne verwantschap en van mijne vrienden, allen Friesinnen met het oorijzer gekapt, waren er zoo fel op; ik heb ze allen moeten weg geven, - en dat ook geerne gedaan. Een ander

.....

4 Guido Gezelle schreef Uitstap in de Warande als een originele artikelenreeks voor Rond den Heerd in 1866-1867. Het ging telkens om een beschrijving van een dier of een plant rondom een illustratie. Vanaf 1882 werd de reeks ook afzonderlijk uitgegeven.

5 J. Winkler, Friesland over de grenzen. In: De Tijdspiegel 39 (1882). In zijn opstel legt Winkler uit dat de naam "Friesland" niet enkel van toepassing is op de provincie Friesland zelf, maar ook op andere gebieden in Nederland en Duitsland. Hij vertelt over de evolutie van dit verwantschap doorheen de geschiedenis. De overdruk is aanwezig in de handbibliotheek van Guido Gezelle (nr.: GGB 1065).

6 Onderdeel van de vrouwelijke hoofdtooi in de noordelijke provincies van Nederland en Zeeland. Oorspronkelijk werd deze metalen beugel voor rond het hoofd gebruikt om mutsen of haar op de plaats te houden, maar uiteindelijk groeide het uit tot pronkstuk. Het kreeg de naam 'oorijzer' doordat het vaak enkel zichtbaar was ter hoogte van de oren. In de 19e eeuw was het oorijzer een kenmerkend onderdeel van de Friese streekdracht. Ook in Vlaanderen werden oorijzers gedragen, doch bescheidener, waaronder in Brugge, waar Gezelle ze opmerkte.

7 In zijn [vorige brief \(07/03/1882, Kortrijk\)](#) vertelde Gezelle over hoe hij als kind de oorijzers van de Brugse vrouwen bewonderde.

8 J. Winkler, Het oorijzer. In: De oude tijd: 1871, p. 139-148. In dit opstel gaf Winkler aan niet zeker te weten of het oorijzer ook in Vlaanderen werd gedragen, maar hij achtte dit wel mogelijk op basis van de algemene vaststelling dat bewoners van de Vlaamse zee kust wel vaker uiterlijke kenmerken vertonen van hun (gemengd) Friese afkomst.

opstel echter over de kleederdracht der Friesinnen, en dat niet uitsluitend over het oorijzer handelt, schreef ik nog later.⁹ Een afdruk daarvan¹⁰ met nog enkele andere overdrukjes¹¹ waarvan ik hoop dat ze U niet onwelkom zullen zijn, gaat hiernevens. Uit vriendeliker herten bied ik U 't een met 't ander aan.

Ge schreeft in uwen brief¹² van "de ooryzers der Sinte-kruusche, ja, der Brugsche vrouwen". Droegen de vrouwen van Sint-Kruus¹³ (en van de andere noord- of zeeuwsch-vlaamsche dorpen?), en zelfs die van Brugge in uwe jeugd (hoe lange

..... [p4]

is dat geleden?) dan nog oorijzers? En hoe zagen die er uit? Welken vorm hadden ze? Waren ze van goud of van zilver, van koper of van ijzer? Zoudt Gij mij een beschrijving van dat vlaamsche oorijzerkapsel kunnen geven? Door mij een antwoord op deze vragen te geven, zult Gij mij een bijzonder groot genoegen doen. Ik heb de oorijzers niet verder kunnen vinden dan tot aan de Westerschelde - ja, ook nog bezuiden die rivier, in 't zoogenoemde Land van Axel¹⁴ Maar dat men ze ook nog draagt of droeg in Vlaanderen bewesten de Braakman¹⁵ en zelfs te Brugge, is voor mij hoogst belangrijk nieuws.

.....

- 9 J. Winkler, Eenige bijzonderheden aangaande de kleederdracht der Friesinnen. In: De Vrije Fries: (1881) p. 1-40. In dit opstel tracht Winkler aan de hand van enkele uiterlijke kenmerken, waaronder het oorijzer, te wijzen op de eenheid van het Friese volk in de Nederlandse en Duitse gebieden.
- 10 De overdruk is nu nog aanwezig in Gezelles handbibliotheek in het Guido Gezellearchief van de Openbare Bibliotheek Brugge (GGB 1059).
- 11 Er zitten nu nog een dertigtal werken van Winkler in Gezelles handbibliotheek waaronder een groot aantal overdrukken.
- 12 [Brief van Guido Gezelle aan Johan Winkler, 07/03/1881, Kortrijk.](#)
- 13 Sint-Kruis is een plaats in West-Vlaanderen, gelegen ten oosten van de historische binnenstad van Brugge. Sinds 1971 is het een officiële Brugse deelgemeente.
- 14 Het Land van Axel is een deel van Oost-Zeeuws-Vlaanderen. Het omvat de plaatsen Axel, Zaamslag, Terneuzen en Hoek. Door de ligging op het eiland en de gebeurtenissen tijdens de Tachtigjarige Oorlog heeft het Land van Axel een andere geschiedenis en cultuur dan de rest van Zeeuws-Vlaanderen, wat onder andere zichtbaar is aan de specifieke traditionele klederdracht: vleugels boven de schouders, kanten trekmutts, spiraalvormige gouden krullen met strik, etc. Deze klederdracht wordt intussen alleen nog gedragen door folkloregroepen.
- 15 Voormalige zeearm van de Westerschelde die lang een natuurlijke barrière vormde tussen West- en Oost-Zeeuws-Vlaanderen.

Dat er onder de saksische kerels, die de voorouders der hedendaagsche West-Vlamingen waren, en die (door Karel den Grooten?) van de Weser¹⁶ naar de Schelde, de IJser en de Leie verplaatst werden¹⁷ ook Friezen geweest zijn, heb ik reeds lange bevroed¹⁸ ook al om dat de geslachtsnaam De Vriese¹⁹ en De Vreese zoo talrijk is in uw land. De stamvaders van hen, die heden ten dage in Vlaanderen den [*geslachtsnaam*] De Vriese, enz. dragen, waren zonder eenigen twijfel Friezen. En dus vloeit er ook in uwe aderen friesch bloed! Kon ik zelve eens gedurende eenigen tijd het westvlaamsche volk zien en spreken en in zijn eigenaardigheden bestudeeren, ik en twijfel geens zins of ik zou ook een "Friesland over de grenzen" vinden, zuidwestwaarts van hier over de Schelde. -

Zie hier, in afschrift wat ik plaatste in 't Korrespondenzblatt²⁰ Loquela betreffende:

..... [p5].....
 p2.....

"Loquela (.) ist der Name einer neuen Monatsschrift, die der Erforschung der flämisch-niederdeutschen Sprache im Allgemeinen, der westflämischen Mundart im Besonderen, gewidmet ist. Die heutige Westflämische Volkssprache entstammt der alten, schönen und hochgebildeten Schriftsprache der mittelalterlichen Blütezeit Flanderns, als Brügge und Gent die ersten, die vornehmsten und reichsten Handels- und Industrie-Städte des nordwestlichen Europas waren. Sie hat noch fast ganz das alte Gepräge der mittelalterlichen Sprache Flanderns beibehalten und ist überreich an alten, sonst in den niederländischen Mundarten schon ausgestorbenen Wörtern. Auch ist sie unbedingt die schönste und wohlklingendste aller neuen niederländischen Mundarten. Um so belangreicher muss das Studium dieser westflämischen Mundart, deren Gebiet sich auch auf die äusserste nordwestliche Ecke Frankreichs, auf die Gegend von Dünkirch, Hasebroek, Rijssel und St-Omars erstreckt, dem niederdeutschen Sprachforscher sein. In den zehn²¹ seit Mai 1881 erschienenen, je 8 Seiten umfassenden

.....

- 16 De grootste rivier die in Duitsland begint en eindigt.
- 17 Karel De Grote gebruikte regelmatig deze tactiek om opstandige volkeren te straffen. Door hen te deporteren naar een andere regio binnen zijn rijk, zorgde hij ervoor dat deze volkeren niet meer in opstand konden komen.
- 18 vermoeden
- 19 In zijn [laatste brief \(07/03/1882, Kortrijk\)](#) vermeldde Gezelle dat zijn moeder de familienaam "Devriese" had.
- 20 In zijn [laatste brief \(07/03/1882, Kortrijk\)](#) bedankte Gezelle Winkler voor de aanbevelingen van Loquela in De Navorscher en in het Korrespondenzblatt des Vereins für Niederdeutsche Sprachforschung. Hij ging ervan uit de Navorscher wel ergens te kunnen vinden, maar betwijfelde of hij aan het Korrespondenzblatt zou kunnen geraken.
- 21 In de oorspronkelijke publicatie schreef Winkler 'sechs', het aantal nummers van Loquela dat toen verschenen was.

Blättern Loquelas sind denn auch schon viele interessante Sachen erörtert worden. Nach dem Muster der holländischen Zeitschrift De Navorscher und unseres Korrespondenzblattes ist in Loquela Gelegenheit gegeben, einschlagende Anfragen zu stellen und die gegebenen Antworten zu veröffentlichen.

"Die Redaction ist in den besten Händen, nämlich der Herren Guido Gezelle, des bekannten

(.) Nach dem Evangelium [*Sancti*] Matthaei, XXVI, 73: Loquela tua manifestum te facit.²²

..... [p6].....

westflämischen Sprachforschers und Dichters; L. L. de Bo, des gelehrten Verfassers des "Westvlaamschen Idioticon"; Dr. Karel de Gheldere van Hondtsvalle und Prof. Dr. Gustaaf Verriest.

Loquela erscheint monatlich im Verlag von Julius de Meester, zu Rousselaere, provinc West-Flandern, Belgien, und kostet jährlich nur 2 1/2 Frank. Die Adresse der Redaction ist: Loquela, In de Handboogstrate 19, zu Kortrijk, West-Flandern, Belgien.

Den Mitgliedern unseres Vereins sei Loquela bestens empfohlen.

Haarlem. Johan Winkler.

(Aldus in: Korrespondenzblatt des Vereins für niederdeutsche Sprachforschung. Jahrgang VI. No 7. bladzijde 73.)²³

Zoo Gij lid wenscht te worden van het niederdeutsche Sprachverein²⁴ kan ik U dat ten sterksten aanbevelen. Gij, als geleerde Vlaming, zult den medeleden allen op 't hertelikste welkom zijn. Het is een vereeniging van wetenschappelijke, ernstige en deftige mannen die onze algemeene nederduitsche²⁵ of dietsche²⁶ moedertaal

.....

22 De zinspreuk van Loquela: "uwe spraak maakt u openbaar"

23 J. Winkler, Loquela. In: Korrespondenzblatt des Vereins für niederdeutsche Sprachforschung: 6 (1881) 7, p.73-74

24 In zijn [laatste brief \(07/03/1881, Kortrijk\)](#) toonde Gezelle interesse om lid te worden: "wist ik hoeveel gekost en hoe ingeschreven, ik en zou ze voortaan, noch kunnen noch willen missen". Uiteindelijk wijst echter niets erop dat Gezelle lid was van deze vereniging.

25 Nederduits is een verzamelnaam voor een aantal West-Germaanse dialecten die niet onderhevig waren aan de Hoogduitse klankverschuiving (tweede Germaanse klankverschuiving die plaatsvond tussen de 3e eeuw en 9e eeuw) en die in het noorden van Duitsland en in Nederland gesproken werden.

bevorderen. Gij hebt U met uwen wensch en uw adres slechts te wenden tot den heer Dr. W. H. Mielck, in de Dammtorstrasse. 27, te Hamburg. De heer Mielck is een mijner bizondere vrienden, in alle opzichten een deftig en achtbaar man. Het "Verein" beweegt zich uitsluitend op taalkundig gebied; alle geschillen van godsdienstigen of staatkundigen aard zijn geweerd. Het lidmaatschap kost U jaarliks slechts 5 Mark, dat is 6 Franken; daarvoor ontvangt Ge het Korrespondenzblatt (om de 4 of 6 weken een nummer van 8 of 16 bladzijden), jaarliks een groot "Jahrbuch"²⁷ met verschillende belangrijke

[p7].....

taalgeleerde opstellen daarin; en verder alle jaren een middeleeusch, door ons genootschap heruitgegeven, in taalkundig opzicht belangrijk nederduitsch werk, of een woordenboek van de een of andere nederduitsche gouspraak²⁸ (dialect); alles franco per post. U toegezonden, en alles veel meer dan 6 frankskes weerd. Bovendien kunt Gij dan alle jaren vrijelik deelnemen aan onze jaarlijksche openbare bijeenkomsten, in de Pinksterweek, in de een of de andere stad van noordelik Duitschland, alle jaren verwisselende. -

Van Taco de Beer's Onze Volkstaal is nummer 1 reeds in 't licht gekomen²⁹ Onder ons gezeid: "het is niet veel bizonders! Integendeel! Het is een prul, naar mijne meening, een doodgeboren kindje, de kennismaking niet weerd. T. de B., een oprechte hollandsche Schoolmeester, van de stamme Judae, is geenszins bekwaam voor zulk een zake; de namen der hooggeleerde heeren professoren, enz. op den titel, zijn maar lokvinken. Ze zullen zich verder met T. d. B.'s werk wel niet bemoeien; - en ik ook niet.

.....

- 26 Diets is de overkoepelende benaming voor de Middelnederlandse regio-talen die geschreven en gedrukt werden tussen ca. 1200 en ca. 1550
- 27 Het Jaarboek van de Verein für niederduitsche Sprachforschung verscheen voor de eerste keer in 1875 als wetenschappelijk publicatieorgaan van de vereniging. Het heeft als voornaamste onderwerpen middeleeuwse en moderne literatuur, historisch taalkundig onderzoek en moderne taalkunde.
- 28 een 'gouw' is een landstreek
- 29 In zijn [laatste brief \(07/03/1882, Kortrijk\)](#) vroeg Gezelle zich af wat er zou komen van de Beers "Onze Volkstaal": "Zou 't gemeend en recht gemeend zyn, 't gene zy beloven, die Heeren, en zouden wy, eindelyk, als meêgerechtigd in den dietschen taaleigendom komen te gelden?"

Zoo! hebben mijne geernaarts³⁰ U deugd gedaan? Dat verheugt me. Ja, ik blive bij m'n meening, wat d'oorprong dezer benaming van "geeren" betreft. Zoo er ooit eenig gedierte is, dat een gierende³¹ beweging maakt, 't is onze geernaart, onverschillig of ze in zoet, dan wel in zout water zwemt en leeft. Ik heb, als knaap, honderde malen zoetwater-garnalen, levende, in een goudvischglas gehad. Ge hebt toch wel een krabbe (cancer) aan 't strand zien loopen, al gierende, met rukken, op zij uit en achterwaarts, zige-zage, zooals wij kinders zegden. Juist zoo, en nog sterker gierende, zwemt de garnaat. Eerst krabbelt hij wat met z'n pootjes in 't water langzaam voor uit, dan schiet hij op eens, met een plotselinge ruk, half links

..... [p8]

of half rechts, schuins naar boven of schuins naar beneden, voor- of achterwaarts voort. Als dat geen gieren is, dan versta ik m'n moeders tale niet meer. Van "garen" (filum³²) en kan de naam geernaart niet komen. Waarom niet? "Filum" is in 't friesch jern, men spreekt uit jen, overeenkomende met het engelsche yarn; zoo 't vlaamsche geernaart van 't woord geren of garen kwam, dat woord moest in 't friesch jernaart zijn; niettemin is 't garnaat of garnaal, met een g als in 't vlaamsch. -

Dat de Gazette van Kortrijk³³ eenige regels uit mijn opstel over de garnaat uit R. d. H. had overgenomen, bleek me. Ik kreeg namelijk met de post een nummer van dat blad toegezonden. Het adres was niet van uwe hand. Ware 't dat geweest, ik zou er U voor bedankt hebben.

Ik moet uwe vergiffenis inroepen voor dezen slordig geschrevenen brief. Het is in der haast gedaan, ik ben zoo overlast met werk.

Ontvang nu nog mijnen herhaalden dank nevens mijne hertelijkste groete en de betuging mijner hoogachting.

.....

30 J. Winkler, Taalkunde van de Vlaamsche, Hollandsche en Friesche vischmarkt. In: Rond den Heerd: 17 (22 januari 1882) 9, p. 65-67. Dit was een reactie op een opstel uit de vorige jaargang: D., Geernare en garnaal. In: Rond den Heerd: 16 (6 november 1881) 50, p. 397. In zijn opstel verklaarde Winkler dat het Vlaamse *geernare*, het Hollandse *garnaal* en het Friese *garnaat* allen afkomstig zijn van hetzelfde oorspronkelijke woord: *geernaart* of *garnaart*.

31 heen-en-weerschommelende

32 draad

33 Gezelle publiceerde de passage waarin Winkler uithaalt tegen de Vlamingen die zich naar het Hollands richten in de Gazette van Kortrijk van 25/02/1882, in het artikel "iets over Westvlaamsch".

Vergun me ook nog m'n wensch uit te spreken dat ik van U een antwoord op mijne vrage naar de vlaamsche oorijzers mag ontvangen.

Met een trouen handdruk

Uw

Johan Winkler.

Briefbeschrijving

Verzender	Winkler, Johan
Ontvanger	[Gezelle, Guido]
Verzendingsdatum	[08]/03/1882
Verzendingsplaats	Haarlem
Annotatie	Dag gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie ; adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie.
Annotatie	Dag gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie ; adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie.
Gepubliceerd in	De briefwisseling tussen Guido Gezelle en Johan Winkler. Deel 1: Inleiding en brieven (1881-1883) / door Dries Gevaert. - Gent : onuitgegeven licentieverhandeling, (academiejaar 1983-1984), p.44-50

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	2 dubbele vellen, 206 mm x 131 mm papier, wit papiersoort: 8 zijden beschreven, inkt
Staat	volledig
Toevoegingen	op zijde 1 links in de bovenrand: Aan G. Gezelle (inkt, hand P.A.); idem in het midden bijgeschreven tussen plaats en maand: 8; idem rechts na het jaartal: 3 (potlood)

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	5234

Bibliotheekrecord https://anet.be/desktop/gga/nl/opacgga/nr=tg:gga_6.11536

Inhoud

Incipit	Voor uwen grooten, vriendeliken, my
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands; Duits

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	[08]/03/1882, Haarlem, Johan Winkler aan [Guido Gezelle]
Editeur	Sofie Meneve; Universiteit Antwerpen
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2023
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.

Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
